

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL
NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya f 15.—
Idem franco per post. " 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor " 7.50
Idem franco per post. " 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken Maandag
en Donderdag.

DONDERDAG 10 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 2.— voor
elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt
betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 73.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS R. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.

1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHÉ COURANT

Van den 5den September 1857, No. 71.

Civil Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud
van regt op pensioen, het lid der algemeene reken-
kamer P. de Bruijn.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan
den controleur der derde klasse bij de landelijke in-
komsten en kultures J. van Es.
Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan
den controleur der eerste klasse bij de landelijke in-
komsten en kultures te Garoet (Preanger Regent-
schappen) L. H. van der Ven.

(Voor het land.) De Resident van Soerabaya maakt bij
deze bekend, dat op Zaterdag den 12 dezer, des morgens
ten 9 ure, ten zijnen Bureele, eene buitengewone uitbe-
steding zal worden gehouden voor den onverwijlden over-
voer van 35 kofjangs zout, uit de hoofd depot pakhuizen
te Grisseo, naar het Eiland Bawean.

De voorwaarden van dezen omvoer, liggen inmiddels,
ter kennisname van belanghebbende, ten Residentie bu-
reale voornoemd.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingsbillet-
ten, vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te
dienen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden
tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA,
9 September 1857.

De Resident voornoemd,
P. VREEDE BIK.

Naar aanleiding van de, door de hieronder genoemde personen,
aan Zijne Majesteit den Koning aangeboden rekestten, strekkende
om als Nederlander te worden genaturaliseerd, zijn dezer dagen van
den Minister van Kolonien ontvangen en aan de betrokken hoofden
van gewestelijk bestuur, ter uitreiking aan de belanghebbenden, toe-
gezonden, de, krachtens de wetten van 11 Junij 1857 (Nederlandsche
staatsbladen no. 27, 28, 29 en 31), verleende brieven van naturali-
satie, ten behoeve van:

Awetiek Carapit,
Manuel Paulino,
Jacob Itzig Heine,
Alexander Fraser.

Met verwijzing naar het besluit van 19 Junij 1854 no. 5 (staats-
blad no. 56), worden belanghebbenden ten overvloede bij deze her-
innerd aan de bepalingen van artikel 9 der wet van 28 Julij 1850
(Nederl. staatsblad no. 44), volgens welke

(Alinea 1.) Het genot der regten, door de naturalisatie verkregen,
aanvangt, zoodra de wet, waarbij zij verleend is, van verbindende
kracht is geworden.
en de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de ge-
registreerde brieven van naturalisatie vertoond en (hetsij in persoon
of bij authentieke gemagtigde) de verklaring afgelegd heeft, dat
hij de naturalisatie aanneemt.

(Alinea 3.) De naturalisatie vervalt, indien de aanwoning niet
binnen zes maanden heeft plaats gehad, nadat de wet, die haar ver-
leend heeft, van verbindende kracht is geworden; dat is binnen zes
maanden, volgende op den 20sten dag na de dagteekening van het
staatsblad, waarin de wet is geplaatst.

Aan belanghebbenden wordt mitsdien aanbevolen, om zich ten
spoedigste bij het hoofd van gewestelijk bestuur hunner woonplaats
te vervoegen, ter voorkoming dat de bij de wet gestelde termijn
verloope, en de naturalisatie vervalle.

BUITENZORG,
den 30sten Augustus 1857.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

OPROEPING VAN CREDITUREN.

In de Javasche Couranten van 29 Augustus en 2 Sep-
tember 1857, no. 69 en 70 worden opgeroepen de debi-
teuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia: van wijlen van den
chinees Tan Oenseng.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van
wijlen den chinees Sap Tjie.

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedel-
kamer te Proboling: van wijlen de chinezen Tjio Djie
en Ong Jobeit en de chineesche vrouw Oeij Samnio en Tio
Kiatnio.

Door de Testamentaire Exeputeuren te Sumanap: van
wijlen de arabier Sech Salim bin Oemar bin Doman.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 11den September.

Voor de toko van de heeren Pereira & Co te Kalisossok.

Op Zaterdag den 12den September.

Voor het militair kleeding-magazijn.

ADVERTENTIEN.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier in den ouderdom van 32 jaren
mijn beminde echtgenoot, de Heer F. W. ENGELS.
SOERABAYA, WED. F. W. ENGELS,
6 September 1857. (591) geb. Schalle.

Op den 24sten Augustus 1857 is te MALANG over-
leden ons jongste kind JOANNES PETRUS oud een jaar.
P. J. A. KERVEL,
(590) M. C. KERVEL,
Schant.

Het kindje ons op den 4den Julij geschonken
werd ons heden door den dood ontrukkt.
SOERABAYA, J. F. C. HOFFMAN.
9 September 1857. H. W. HOFFMAN,
(592) Nanninga.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 11den September 1857.

Voor de toko van PEREIRA & CO.

Van Engelsche HANG- en TAFELLAMPEN,
MODERATEUR LAMPEN, KAMER-STOLPEN,
Witte PORCELEINEN TAFELSERVIEZEN, MES-
SEN met ivoren heften, LAMPBALONS en ONDER-
SCHOTELS, VIEUX COGNAC, AZIJN in vaten
en in flesschen, SLA-OLIE, SARDIJNTJES,
VRUCHTEN op brandewijn, COMPOSITIE-KAAR-
SEN, KINDERHOEDEN, BALJAPONNEN, barege
SHAWLS, HEMDEN, gemaakte BLOEMEN,
PLEETEN LIKEUR-OLIE- en AZIJN-STEL-
LEN, Engelsche WAGEN- en BENDIJ-TUIGEN,
ZEEP, PARFUMERIEN, enz. (567)

Op de vendutie van Vrijdag den 11den dezer zullen
mede worden verkocht:
100 vaatjes BOTER en 100 ZOETEMELKSCHEN
en KOMIJNE KAZEN.
(568) PEREIRA & CO.

OVER DE GEVOLGEN VAN DE TOENEMENDE GOUD-PRODUCTIE.

In Engeland bezit de beschaafde staathuishoudkundige
en de denkende koopman eene onschatbare geschiedenis
van den Britschen handel van het jaar 1792 af. Wij be-
doelen het bekende werk van Th. Tooke, A History of
Prices, welks vierde deel met het jaar 1847 sloot. Sedert
het voorjaar van 1856 had de bekende uitgever Longman
een vervolg van deze geschiedenis voor de laatste 9 jaren
aangekondigd, hetwelk echter eerst in de vorige maand
(Mei) werkelijk is verschenen (A History of Prices during
the Nine Years 1848—1856, bij Thomas Tooke and Wil-
liam Newmarch, vol V (pp 666,) VI (pp 981), London,
Longman, 1857). Onder den overvloed van belangrijke
verschijnselen op het gebied der materiele ontwikkeling in
de laatste negen jaren neemt vooral de ontdekking van den
rijkdom aan goud in Californie en Australie de voornaamste
plaats in, zoodat het onzen lezers, welke dit werk niet
kunnen of wellicht eerst later zullen raadplegen, zeker wel-
gevallig zal zijn, het gevoelen van den grooten Britschen
geleerde over het hoofd dezes gestelde vraagstuk te leeren
kennen. Te meer is dit belangrijk als men overweegt, dat
de heersche denkbelden over de mogelijke gevolgen zoo
zeer uit elkander gelopen hebben. Naauwelijks waren de
eerste ontdekkingen in Californie geschied, en vermoedde men
nog geenzins den toekomstigen omvang van de mogelijke
goud-aanwinst of dadelijk verspreidde zich de vrees voor
eene vermindering van waarde bij de edele metalen, of wat
op hetzelfde neerkomt, eene verhooging in prijs van alle
waren. Nadat de eerste schrik verdwenen was, begon men
dit alleen voor het goud te vreezen en voorspelde eene
vermindering van waarde des gouds in betrekking tot het

silver. Een kind van dezen schrik was het buiten koers
stellen van het goud in Nederland in 1849. Vervolgens
kwam het jaar 1852 met zijn opmerkelijk disconto, dat
een tijd land onder 2 pCt. stond. Toen droomden de men-
schen van een gelukkigen tijd, wanneer men voor leening
geene of geene noemenswaardige renten zoude betalen. Vijf
jaren later stond het disconto der Engelsche bank (on-
gehoord voor een tijd van vrede) op 7 pCt. Na het lage
disconto volgden de stakingen van werk, welke in het
vereenigd koninkrijk het dagloon zoo aanmerkelijk en zoo
snel verhoogd hebben. Dit verschijnsel stond zeker niet
buiten verband met de goudproductie, maar geheel ver-
keerd was het, uit de verhooging der dagloonen eene ver-
mindering van de waarde der in omloop zijnde edele me-
talen als gevolg te willen trekken.

Wat nu de hoeveelheid der productie van edele metalen
betreft, neemt onze schrijver aan, dat in het jaar 1803 in
Europa en Amerika, d. i. in den kring onzer beschaving,
354 millioen £ in goud en 638 millioen £ in silver in
omloop waren, dat na afrek der verlie-en door afslijting,
der verschepingen naar Azie en van de uitwerking der
verschillende vernielende oorzaken, deze schat in 1848 tot
560 millioen £ in goud en 880 millioen £ in silver, dus
het goud met 58, het silver met 25 pCt. vermeerderd is.
Nu weten wij zeer naauwkeurig, dat binnen dit tijdperk
geene waarde vermindering der edele metalen, ook geene
verstoring in de betrekkelijke waarde tusschen de beide
metalen waargenomen werd, welke, als het gevolg eener
overmatige productie van het eene of andere metaal, be-
paaldelijk zoude kunnen aangewezen worden. De vermeer-
dering van den metaalschat in de eerste helft van onze
eeuw verdeelde zich over eene zoo groote tijdsruimte, dat
de handel en de door den handel ook in beweging gebragte

massa's ruimschoots gelegenheid hadden, om in evenwigt
met den vergrooten omloop toe te nemen. De schrijver
heeft dus nu het vraagstuk te onderzoeken of de tijdsruimte
van 9 jaren en de gebeurtenissen gedurende dit tijdverloop
groot en aanzienlijk genoeg waren, om den nieuwen aan-
was van edele metalen geheel te verslinden. De goudpro-
ductie bedroeg in

Californie. Victoria. N. Z. Wallis. Rusland. Te samen.
Millioen £ Millioen £ Millioen £ Millioen £ Millioen £

1849.	1.77	—	—	3.65	5.42
1850.	5.50	—	—	3.39	8.89
1851.	9.07	0.48	0.51	3.46	13.52
1852.	12.87	6.74	3.96	3.46	27.03
1853.	13.76	9.53	1.95	2.84	28.08
1854.	15.51	9.08	0.85	2.84	28.28
1855.	14.74	12.43	0.23	2.84	30.24
1856.	15.40 (?)	13.90	0.11	2.84	32.25
Totaal.	88.62	52.16	7.61	25.32	173.71

Aangaande de zilverproductie moeten wij ons nog altijd
beholden met de begrotingen van Michel Chevallier (1848)
en Leon Faucher (1852). De aanwinst moge in de laatste
jaren aanzienlijker zijn geworden, maar is evenwel geble-
ven tusschen de 8 a 10 millioen £. Deze toeneming is juist
voldoende, om daarmede de verschepingen naar Azie in
het 9jarig tijdperk en de uitwerking der verstoringe oor-
zaken op den voorhanden zijnde schat van silver aan te
vullen, zoodat deze op zijne oude hoogte van 800 millioen
is blijven staan. Bij de in 1848 voorhandene 1360 millioen
£ in goud en silver zijn dus in eene ronde som 170 mil-
lioens £ goud bijgekomen; in geldswaarde uitgedrukt, is
derhalve de voorraad in edele metalen slechts met een acht-
ste vermeerderd, de voorraad van goud met 31 pCt.

VENDUTIE.

Op Zaterdag den 12den September a. s.
 Voor het Afdeeling Kleeding Magazijn alhier
 voor eenige voor den dienst niet meer bruikbare
 GOEDEREN als SATINET IJZER- en KOPER-
 WERK, SCHOENEN en wat verder te voorschijn
 zal worden gebracht.

De Onder Intendant 2de klasse
 in de 3de Militaire Afdeling op Java
 H^r. VEMER.
 (577)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Maandag den 14den September.
 Ten huize van J. TACK DAANSEN in de 3e Ka-
 liesosok van MEUBELAIRE GOEDEREN en ver-
 der HUISRAAD als ook eene PIANO. (593)

VENDUTIE

Op de vendutie van den 15den September 1857.
 Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden
 verkocht 4 kisten halfwol BROEKENSTOF, 60 élas-
 tieke BROEKEN, eene partij BEDDENTIJK, ge-
 maakte en ongemakte PANTOFFELS, enz. (596)

VENDUTIE

Op Woensdag den 16den September.
 Bij den heer FRIEDLANDER op de Kaliemaas, van
 DAMES KLEEDEREN, CORSETTEN, ZIJDE
 KLEEDEN, en andere ZIJDE. TRICOT BROEKEN
 Fijn zwart LAKEN, PARFUMERIE, JACONET,
 CHITSSEN, BOTER, en vele andere restant
 TOKOGOEDEREN en MEUBELAIR. (588)

VENDUTIE.

Op Donderdag en Vrijdag den 17den en 18den
 September 1857.
 In het HOTEL MONTFORT te Soerabaya, van een
 wel geconserveerden zeer Compleeten INBOEDEL,
 bestaande in ZILVERWERK, EETSERVIEZEN,
 GLAS- en KRISTALWERK benevens STOELN,
 TAFELS, BANKEN, LEDIKANTEN, SPIEGELS,
 SCHILDERIJEN, ENZ, alles behoord hebbende tot
 de uitoefening van gezegd HOTEL. (571)

Ingevolge magtiging van den Vice-Admiraal, Kom-
 mandant van Z^r. M^r. Zeemagt in Oost-Indie en
 Inspecteur der Marine, zullen op Zaterdag den 26sten
 September aanstaande aan de fabriek voor Marine,
 Stoomwezen en Nijverheid, door tusschenkomst van
 het vendu-departement alhier, in het openbaar worden
 verkocht, de stoomwerktuigen en ketels afkomstig
 van Z^r. M^r. voor de dienst afgekeurd stoomschip
 Vesuvius.

Nadere informatie zijn te bekomen bij
 SOERABAYA, Den Directeur der fabriek voor Ma-
 rine, Stoomwezen en Nijverheid,
 27 Augustus 1857. (558)
 VAN VOLLENHOVEN.

Op Zaterdag den 26sten September aanstaande.
 Zullen aan de fabriek voor Marine, Stoomwezen
 en Nijverheid, door tusschenkomst van het vendu-
 departement, in het openbaar worden verkocht, eenige
 voor de dienst van den lande afgekeurde stoomketels
 en schoorstenen, afkomstig van de stoombaggermolens
 en van Z^r. M^r. schepen van oorlog.

SOERABAYA, De Directeur der fabriek voor Ma-
 rine, Stoomwezen en Nijverheid,
 27 Augustus 1857. (557)
 VAN VOLLENHOVEN.

Had nu deze productie door vermeerdering van aanbod
 eene waardevermindering der edele metalen ten gevolge
 gehad, dan moesten de prijzen der voornaamste handels-
 artikelen gestegen zijn. Maar zulke een verachijnsel kan men
 buitengewoon moeilijk ontdekken. Vooral is het verkeerd,
 de graanprijzen te willen afvragen of de metalen beneden
 hun vroeger niveau van waarde gezonken zijn, omdat een
 goede of slechte oogst, maar nog meer eene reeks van goede
 of slechte oogsten, deze prijzen binnen korten tijd nog
 meer kan aandoen dan eene plotselinge verdubbeling van
 de metaalschatten. Uit de lijsten van 55 der grootste ar-
 tikelen van de Londense markt, met uitsluiting der veld-
 vruchten, blijkt, dat binnen dien tijd vele afwisselingen
 hebben plaats gevonden maar dat de meeste dezer artikelen
 zeer aanzienlijke prijsverhoogen hebben ondervonden.
 Hier is het nu van het uiterste gewigt, de oorzaken van
 elk verschijnsel te kennen. Eene prijsverhoging kan altijd
 slechts uit drie oorzaken ontstaan: uit vermeerderde navraag,
 ten gevolge van minder aanbod, wegens waarde-vermindering
 der metalen. Men zal nu wel toestemmen, dat men niemand
 meer vertrouwen kan schenken, om dat uiterst moeilijk
 vraagstuk te beslissen, dan aan den schrijver van de ge-
 schiedenis der prijzen. Al de koloniale producten zijn op
 dit oogenblik niet hooger dan in 1851, wanneer men slechts
 in aanmerking neemt de welbekende en verschillende oorza-
 ken, die door het stijgen in den prijs van suiker (misgewas),
 van ruwe zijde (wormziekte) en van thee (Chinesche opstand)
 zich hebben voorgedaan. Het vleesch is sedert 1850 bestan-
 dig in prijs gestegen tot Februarij 1857, toen het bijna meer
 dan 40 a 50 pCt. hooger dan in 1850 stond. Maar Tooke
 toont ons door statistische vergelijkingen aan, dat de prijs van
 het vleesch volmaakt parallel stijgt met de prijzen van het
 groene voedsel van het vee, dat het vleesch voor 10 of 15

UITBESTEDING.

Op Zaterdag den 26sten September 1857,
 zal door den ondergeteekende ten zijnen Kantore,
 onder nadere goedkeuring, publieke uitbesteding wor-
 den gehouden van de leverantie van

Acht honderd Koyangs metselkalk te
 Panaroekan, Residentie Bezoekie.

De voorwaarden waarop deze uitbesteding zal ge-
 schieden, leggen ter lezing, ten kantore voornoemd,
 terwijl het standmonster aldaar ter bezigtiging voor-
 handen is.

De Hoofd Ingenieur Chef
 van de 4^e Waterstaats Afdeling,
 BIJ ABSENTIE.
 De Ingenieur,
 VAN HALL.
 (537)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG,

Kapt. B. J. SCHIPPER.

SOERABAYA,
 9 September 1857.

Vertrekt op Woensdag den
 16den dezer via MAKASSAR naar
 de MOLUCCOS en TIMOR.

Adres bij
 W. CORES DE VRIES.
 (589)

UIT DE HAND TE KOOP.

Een kleine WAGEN met EEN SPAN PAARDEN,
 LANTAARNS en TUIG.

De wagen is geschikt om met of zonder bok, met
 een of twee paarden gebruikt te worden.

Adres bij de uitgevers dezer courant. (581)

Men verlangt voor het weezen-gesticht te Soerabaya
 eenen binnenregent, die gehuwd is, tot de protestant-
 sche kerk behoort, een onbesproken leven leidt en bij
 magte is, aan de weezen het noodige onderwijs te geven.
 Daarenboven zal het moeten blijken, dat zijne echtge-
 noote geschiktheid heeft, om de taak, die zij zich als
 binnenregentes zal gesteld zien, naar behooren te ver-
 vullen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij den ker-
 keraad der protestantsche gemeente te Soerabaya.
 (586)

PAS ONTVANGEN

BIJ

J. LLOYD & CO.

Europeesch TOUWWERK van 7 tot 1 Eng. dm.
 PLAAT-IJZER in soorten.
 SLIJPSTEENEN, en
 BANKSCHROEVEN. (597)

PEREIRA & CO. brengen ter kennis van
 het publiek, dat zij op nieuw een factuur solide En-
 gelsche HANG- en TAFEL LAMPEN hebben ont-
 vangen, waaronder KROONLAMPEN met 2, 3, 4
 en 5 lichten. (579)

De Heer DÜBEN maakt bekend, dat hij op den
 14den dezer Soerabaya verlaat en alzoo de ge-
 legenheid, ter verkrijging van photographische
 Portretten nog slechts weinige dagen is open-
 gesteld. (578)

jaren juist even veel kostte als nu, zoo de prijzen voor
 het hooi toen de tegenwoordige hoogte bereikt hadden;
 dat in het laatste 10jarig tijdperk, toen nog geen Califor-
 nisch of Australisch goud in omloop was, de vleeschprijzen
 dezelfde hoogte als thans hielden, wanneer ten gevolge van
 ongunstig zomerweder het hooi in prijs gestegen was. Waar-
 om de prijzen van vlas en hennep gestegen zijn, behoeft
 nauwelijks nader aangeduid te worden, omdat toch elk
 weet, hoeveel Rusland tot verzorging van de Europeesche
 markten met zijne ruwe stoffen had bijgetragen. Wol en
 katoen, olie en vooral de metalen zijn bestendig in prijs
 gestegen. De productie van deze ruwe stoffen was niet
 verminderd, maar de navraag of het gebruik was ontzag-
 gelijk toegenomen. Katoenen waren, garens, zoowel als la-
 kenstoffen daalden daarentegen gedurig, ofschoon het ar-
 beidsloon hooger werd: een bewijs, dat middelwiel de
 wijze van bewerking verbeterd was. De prijzen van bouw-
 materiaal stegen, maar dit had slechts ten gevolge van de
 uitvoering van groote speculatie tot op het jaar 1853 plaats.
 terwijl zij sedert tot op dezen dag weder tot het oude ni-
 veau teruggekeerd zijn. De schrijver komt derhalve tot de
 zewigtige gevolgtrekking: dat al de dobberingen der prijzen
 binnen de negen jaren door handelsoorzaken zijn te verklaren
 en dat geen van deze verschijnselen eene waardevermin-
 dering der metalen aanduidt. Wat eindelijk de waardebe-
 trekking tusschen de beide edele metalen betreft, deze hangt
 voornamelijk slechts af van den aard des Aziatischen han-
 dels. Daar wij in plaats van 46 miljoen zoo als in 1849 thans
 131 miljoen pond thee, in plaats van 17,000 thans 55,000
 balen Chinesche zijde nodig hebben, moest de uitvoer van
 zilver naar Azie ook in den tijd van 9 jaren van 2 miljoen
 op 14 miljoen £ (in 1857) stijgen, omdat ons andere produc-
 ten dan zilver ter ruiling voor de Chinesche markt ontbre-

In den Oostpost van den 27sten Augustus N°. 69
 komt eene advertentie voor, waarin eene pretentie
 groot /56.— ten laste van den Heer WESTERKAMP
 ZOON, aan het publiek te koop wordt aangeboden.

Het zal wel geen betoog behoeven dat mij als
 vader, deze handeling van de heer VAN DRIESCH
 zeer heeft gekrenkt en voel ik mij gedrongen onder-
 staande regelen ter lezing aan te bieden, ten einde
 het publiek kunne oordeelen in hoeverre zij om geene
 sterkere uitdrukking daaraan te geven, kiesheid- en
 billijkheidshalve den toets kan doorstaan.

Omstreeks primo April vervoegde ik mij ten huize
 van de Heer VAN DRIESCH en informeerde mij
 omtrent het bedrag dat mijnen zoon aan ZEd. ver-
 schuldigd was, waarop mij is medegedeeld geworden,
 dat die vordering /2090 groot was, welke som
 door mij onmiddellijk is betaald, verzoekende ik als-
 toen aan dien heer om aan mijnen zoon, die toen
 nog zonder tractement werkzaam was, geen te groot
 crediet te openen.

In deze handeling is dus meen ik duidelijk genoeg
 op te merken, dat ik mij verantwoordelijk stelde voor
 de betaling.

In stede echter van toen op mijne vraag het ge-
 heele debet van mijnen zoon op te geven is door
 ZEd. het later openlijk te koop aangeboden bedrag
 verzwegen.

Naar aanleiding mijner verrigting had ieder wel-
 denkend mensch mijn bedunkens, alvorens tot de veiling
 over te gaan, mij met de vord-ring ten laste van mijnen 17
 jarigen zoon in wetenschap gesteld, en eerst dan wanneer
 er al geneigdheid tot weigering der betaling bestond
 daartoe kunnen besluiten; overigens liep de rekening
 over Januarij, Februarij en Maart en kan deze dus
 in geen geval onder de verjaarden gebracht worden.

Ernstig raad ik de heer VAN DRIESCH aan, om
 in den vervolge eenige meerdere kiesheid aan den
 dag te leggen en niet zoo ligtvaardig het vertrouwen
 van een jeugdig mensch te krenken, alsook om
 zoo die handeling ondoordacht is verrigt, al het
 mogelijke te doen om de begane onbillijkheid te her-
 stellen.

(580)

WESTERKAMP.

WISSELS OP NEDERLAND.

(554)

Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(518)

Bij SCHIMMELPENNING & CO.

De Gouvernements Veearts VAN DER WEYDE,
 woont thans aan den ouden Heeren weg, in het
 huis vroeger bewoond door den heer DE HAAN.
 (584)

OP NIEUW ONTVANGEN

BIJ

MARTENS & CO.

Eng. HANGLAMPEN.
 Id. KANTOORLAMPEN.
 Id. ZADELS.

GLASWERK als

COMPOTES, KAAS DEKSELS, VRUCHTEN
 SCHALEN, BOTER VLOOTJES, LIKEUR-en
 ZUURSTELLEN,

VERDER:

PRACHTIGE MOIRÉ ANTIQUE in diffe-
 rente couleuren.
 FLUWEELEN, en ZIJDE GARNEERLINTEN.
 Van smal tot breed. (595)

ken. Europa is buitendien genoodzaakt, niet alleen zijne
 eigene behoeften aan Chinesche producten, maar ook nog
 de Chinesche invoeren naar Amerika te betalen, omdat,
 gelijk men weet, de Amerikaansche-Chinesche handel als in
 een driehoek gedreven wordt, dat is, dat de Amerikaan-
 sche invoerders de Chinesche goederen met wissels op Lon-
 den betalen. Zoude men echter werkelijk verstoringen in de
 betrekking der waarde tusschen beide metalen ontdekken,
 dan zouden zij niet aan eene waardevermindering van het
 goud door vermeerderd aanbod, maar veel meer aan een
 stijgen van het zilver door meerdere navraag toe te schrijven
 zijn. Deze onderscheiding is niet spitsvondig, maar heeft
 integendeel eene groote praktische waarde. Met de oorzaak
 vervalt noodwendig de uitwerking. Verandert het karakter of
 veranderen de hoeveelheden van den Europeesch-Chineschen
 handel, dan zal er ook verandering komen in de prijzen
 van het zilver, terwijl, zoo de goudproductie den hoogen
 prijs van het zilver te weeg bracht, het zilver voortdurend
 zoude moeten stijgen, hetzij de Europeesch-Chinesche
 handel gemiddeld mogt af- of toenemen, hetzij de remises
 naar China uit metaal of andere waren bestonden. „Het
 resultaat onzer nasporingen, zegt Tooke, schijnt de meening
 ten volle te bevestigen, dat de dobberende stijging van om-
 streeks 2 a 3 pCt. in de betrekking der waarde tusschen
 goud en zilver, welke zich in verschillende tijden sedert
 1849 ter gunste van het zilver vertoond hebben door om-
 standigheden zijn te verklaren, welke niet in verband staan
 met eene vermindering van waarde van het goud (deel
 VI, p. 199).

(Wordt Vervolg.)

DR RASPAIL'S SIROP PECTORALE CICHORÉE

EN

WOODHOUSE'S BALSEM OF SPERMACE

Beide bekend door derzelve uitmuntende eigenschappen bij Borst-Asthma en hoestlijdende.

Verkrijgbaar in de
(582)

SIMPANGSCHE APOTHEEK.

EENE NIEUWE ALLERPRACHTIGSTE PIANINO

helder en mélodieux van toon, uit de bekende fabriek van de Ruiter, te bezichtigen ten huize van

Straat Gatottan.

(594)

DEELEMAN.

2e GROOTE MILITAIRE VOORSTELLING,

TE GEVEN DOOR ONDER-OFFICIEREN EN MANSCHAPPEN VAN HET 13de BATAILLON INFANTERIE,

IN DEN

SCHOUWBURG TE SOERABAYA,

Op Dingsdag den 15den September.

1ste Afdeling.

1. CHOR: *Ah! quel plaisir d'être soldat*, met accompagnement van het Bataillons-muziekcorps.
2. OVERROMPELING EENER ROOVERBENDE, eindigende met Bajonetscheren en een tableau met Bengaalsche verlichting.
3. OBLIGAAT voor trompet.
4. ATHLETISCHE STANDEN [voor het meerendeel nieuwe].
5. CHOR: *Abendlied*.
6. GYMNASISCHE OEFENINGEN op de brug, de ladder, het koord, enz.
7. AIR VAN RODE: Obligaat voor viool.
8. ZWAARDEN-DANS.
9. CHOR: *Der soldat auf seinem Posten*.
10. GROOT HULDE-TABLEAU, zamengesteld uit de tenuen van alle Korpsen van het N. I. Leger.

PAUZE.

2de Afdeling.

DANS, LES DEUX FAVORITES DU SULTAN.

TEN SLOTTE

LUCAS

OF

DE MILITAIRE INTRIGUE.

BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF.

Prijzen der Plaatsen.

Voor Heeren, Dames en kinderen, zonder onderscheid . . . . . f 2,00.

Plaatsen kunnen besproken worden op den dag der Voorstelling van af des morgens 7½ tot des namiddags 4 uren, à f 0, 60 per plaats.

(569)

Aanvang om 7½ uren precies.

OP NIEUW ONTVANGEN BIJ E. FUHRI & CO.

HOLLOWAY'S PILLEN

EN

HOLLOWAY'S ZALF.

De prijzen zijn thans à Contant

Doosjes pillen. . . . . f 1.— f 3. en f 5.—

Potten zalf. . . . . 1.— 3. en 5.—

(576)

DR TOWSEND'S

SARSAPARILLA COMPOUND EXTRACT OR SIROP.

Verkrijgbaar in de

(583)

Simpangsche Apotheek.

DE DAGERAAD

Tijdschrift toegewijd aan de verspreiding van waarheid en verlichting in den geest van de natuurlijke godsdienst en zedeleer.

JAARG. II. AFL. 1—4. PER MAIL.

(585)

Bij E. FUHRI & CO.

SOERABAYA, den 10den September 1857.

PER TELEGRAAF is de tijding aangebragt dat de halfmaandelijksche mail te Batavia, op den 6den is aangekomen.

In Europa was weinig nieuws voorgevallen.

Het handelsberigt meldt ons dat *Suiker* f 2 à f 3. en *Koffij* en *Rijst* iets flauwer waren.

In Britsch Indië heeft de opstand meerdere uitgebreidheid bekomen, ook in Bombay waren onlusten uitgebarsten.

BATAVIA. — Wij zijn verzocht het volgende extract uit het Journaal van het Ned. Barkschip *Vrije Handel*, Kapt. J. L. Steuder, op te nemen:

In den avond van den 27 Julij 1857, ongeveer kwart over elf ure, stootte het schip en, bij nader onderzoek, bleek, dat het op een koraalrif zat. Geene branding werd echter door ons bespeurd, alleen hier en daar witte vlekken in het water in de gedaante van zeekwallen. Wij brasten de raas tegen, om zoo mogelijk het schip er weder te doen afdrijven, doch vergeefs. Wij hadden voor tien voet water bij het schip en achter geen grond, zoodat wij dadelijk de booten uitzetten, den ballast over boord wierpen om het schip te ligten en tevens om met de boot een werpanker in het W. Z. W. uit te brengen, doch wij vonden op ongeveer ¼ kabellengte van het rif, ten westen van het schip, geen grond meer. Wij geiden de zeilen op en haalden de lijzeils neer. Na verloop van ongeveer een uur, zagen wij de branding van het rif, en hadden vallend water. Wij peilden de pompen doch vonden niet meer water dan gewoonlijk; het schip stootte zwaar door de branding, die meer en meer toenam met het vallen van het water. Echter rees het water hoe langer hoe hoger in het ruim; wij wierpen nog steeds ballast over boord en hielden de pompen gaande. Ongeveer vijf ure des morgens bevonden wij, dat het water met geweld voor in het schip stroomde. Geen kans meer ziende, om het schip te redden, zoo laadden wij eenige provisiën, water, scheepspapieren, instrumenten enz. in de booten, ten einde dezelve, alsmede de manschappen, indien het mogelijk was, te redden. Hiermede bezig zijnde zagen wij, omstreeks zeven ure, een schip in het N. t. O., heesschen de vlaggen op, deden noodschoten, en zonden dadelijk den tweeden stuurman met vier man in de giek naar genoemd schip, om hulp te verzoeken. Het bovengemelde schip, hetwelk later de *Tonia*, Kapt. Zeeman bleek te zijn, werkte naar ons op. Omstreeks elf ure verliet de équipage de *Vrije Handel* en ging over in de booten, doch de kapitein wilde volstrekt, vóór den avond, het schip niet verlaten, ofschoon het water reeds aan stuurboord op het dek stond, en zond ons met de booten weg naar meergenoemd schip, ten einde aldaar zoo mogelijk te worden bijgestaan. Wij kwamen aldaar ongeveer ten 1 u. 30 m. aan, losten de booten spoedig en gingen onmiddellijk met de middelboot weder van boord met 3 man van de équipage van de *Tonia* en 4 man met den eersten en tweeden stuurman van de *Vrije Handel*, om den kapitein af te halen. Dan alvorens twee scheepslengten ver geroeid te zijn, zagen wij, dat de *Vrije Handel* weer op zijde viel en een oogenblik daarna geheel verdween. Wij spanden alle krachten in, om de plaats van het schip te bereiken; kapt. Zeeman zond ook nog den opperstuurman met 4 man der équipage naar het schip af, doch alles was vruchteloos, want, toen wij op de plaats kwamen, alwaar naar onze gissing het schip moest gezonken zijn, zagen wij niets meer van hetzelfde, noch ook eenig spoor van den kapitein. Geen kans meer ziende, om den kapitein of iets anders te redden, zoo keerden de booten weder terug naar boord van de *Tonia*, alwaar allen, zoomede al het geredde werden opgenomen.

Gedurende het roeien naar de plaats, alwaar naar onze gissing het schip moest gezonken zijn, werden wij nu en dan overvallen door zware regenbuijen met dikke lucht en tamelijk harden wind, hetgeen ons noodzaakte, om zoo spoedig mogelijk naar boord van meergemelden bodem terug te keeren, te meer nog omdat de zee hoog begon te loopen, de klippen hier en daar op het rif weder boven water kwamen, de zee op het rif zelve stond te branden en de avond begon te vallen en het met den donker en de dikke lucht niet onmogelijk zoude zijn geweest, het voormelde schip uit het gezigt te verliezen.

Bovengemelde daadzaken mededeelende, kunnen wij niet genoeg de edele en menschelevende pogingen prijzen, welke kapitein Zeeman onvermoeid in het werk heeft gesteld, om ons schipbreukelingen te helpen, zoowel door het nader opwerken met zijn schip tot de plaats des ongeluks, als door hulp toe te zenden, zoowel van staarlieden als équipage, en wij brengen dan ook hem hiervoor onzen innigsten en opregtsten dank toe, hopende dat de goede God hem voor dergelijke ongelukken moge bewaren, want wij zijn naast God onze behoudenis aan dien wakkeren zeeman verschuldigd.

— Ook nemen wij het volgende over uit het Scheeps-Journaal van het schip *Souburg*, gevoerd door kapt. H. B. L. Evers, zeilende in den Zuid-Atlantischen Oceaen, des morgens 20 Julij 36° 8" Z. Breedte. 32° 11" O. Lengte, met ongestadige dubbele gereefde marszeil-koelte en afwisselende buijge lucht.

Wij ontdekten een schip te loefwaarts van ons, dat op ons aanhield en door signalen te kennen gaf, dat er vrees bestond, dat zijne lading in brand was, waarop wij antwoordden, dat wij bereid waren in dit geval alle mogelijke hulp te verleen. Wij draaiden dus bij om in elkanders

blijven te blijven, ten einde den kapt. in de gelegenheid te stellen, den volgenden dag, zoo het weder gunstig was, bij ons aan boord te komen, om te raadplegen en naar omstandigheden een besluit te nemen.

De gezagvoerder dit wellicht niet goed begrepen hebbende, toonde ons de Engelsche vlag omgekeerd ten teeken van nood en halsde daarop om de W., hetgeen mede door ons gedaan werd. Verder bezig zijnde om met signalen ons oordeel en besluit mede te deelen, zagen wij reeds eene boot van boord afsteken met verscheidene manachappen. Deze bereikte, niettegenstaande eene hoog loopende zee, onsen bodem en kwamen de zich daarin bevindende manschappen bij ons over, van wie wij vernamen, dat het schip de *Candian Chief* genaamd was, kapitein John Davids, beladen met steenkolen en bestemd naar Cejlon, en dat het zeer waarschijnlijk was, dat gedurende den nacht de brand zoude uitbarsten en de kapitein niet langer aan boord durfde te blijven. Hierop ging de boot met goed gevolg nog tweemaal heen en terug, zoodat bij het vallen van den avond de kapitein en de geheele equipage, bestaande uit 16 man, bij ons aan boord was. Op verzoek van den gezagvoerder bleven wij den nacht bijleggen, ten einde den afloop af te wachten en den volgenden dag de positie van het schip te onderzoeken en voorzagen inmiddels de geredden van het noodige.

Gedurende de A. W. van 22 Julij het weder stil geworden zijnde en dus met geene mogelijkheid het schip kunnende bereiken, werd besloten den stuurman met eenige manschappen naar hetzelfde te zenden, ten einde zoo mogelijk de positie van het schip te onderzoeken. De sloep, bemand met den stuurman en 4 matrozen werd diensvolgens afgezonden, voorzien van de noodige levensmiddelen en eene lantaarn, om te kunnen toonen, wanneer zij aan boord waren. De avond vallende, bragten wij een lantaarn onder de boegspriet en een onder de barkszaling, als sein voor de bovengenoemde manschappen, om ons weder te vinden. Ten 8 ure vermeenden wij de lantaarn te zien, doch zagen wij ons hierin bedrogen, wordende dit licht veroorzaakt door den brand die meer en meer uitbarstte, zoodat spoedig het geheele schip in volle vlam stond en zich als eene vuurkolom aan ons oog voordeed. Op een kleinen afstand achter het schip zagen wij de lantaarn der boot en keerde deze ten 8 u. 30 m. weder aan boord terug met het bericht, dat het dek reeds wit en heet was en spoedig dreigde in brand te geraken, zooals ook wel dra gebeurde. Gedurende den geheelen nacht zagen wij het schip branden tot in de A. W. van 23 Julij, als wanneer wij ten 12 u. 30 m. ontwaarden, dat de rook in de kim zich afscheidde en de kim klaar werd, waaruit wij moesten opmaken, dat het wrak gezonken was. De rook was geheel verdwenen en verder viel niets meer te ontdekken." (Java Bode.)

MANILLA (PHILIPPIJNSCHE EILANDEN). — In ons nummer van 5 Julij 1856 deelden wij onder anderen eenige bijzonderheden mede betreffende het verongelukken in de Solozee van het Nederlandsch koopvaardijship *Johanna Maria*, gezagvoerder J. de Jong, en het wedervaren van de schipbreukelingen die, op Point Maria (eiland Mindanao) aan-

geland zijnde, aldaar door zeeroovers van alles beroofd en als slaven naar het binnenland gevoerd werden, doch zich later hebben vrijgekocht.

Van het Spaansch gouvernement te Manilla is onlangs mededeeling ontvangen, dat de inboorlingen van het eiland Mindanao voor hunne slechte bejegening der bovenbedoelde Hollandsche schipbreukelingen de verdiende straf hebben ondergaan.

De radja moeda Alip, van Siokou, de voornaamste aanlegger van den aanslag op de Hollanders, en de Datoe Siogan, zijn medepligtige, zijn door eene Spaansche krijgsmagt krijgsgevangen gemaakt en met 62 inwoners van die plaats naar Zamboanga overgebracht, alwaar door de regtbank de welverdiende straf aan hen is opgelegd. De sloep van de schipbreukelingen is op de roovers hernomen.

De baai van Santa Maria, eene verversching- en schuilplaats voor de zeeroovers, van waar zij vereenigd op hunne strooptogten uitgaan en waar de geroofde menschen gewoonlijk worden gebracht en de buit wordt verdeeld, is den 10den April jl. door de Spaansche expeditie in bezit genomen.

In het oostelijk gedeelte van die baai wordt een fort gebouwd, dat, op eene voldoende wijze bemand, met de medewerking der in die wateren gestationeerde zeemagt, het verblijf der zeeroovers in die streken zal bemoeijelijken, en de baai een veilig toevlugsoord voor de zeevaart zal maken. (Jav. Cour.)

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

M. L. O. de Lange, de Wit, Z. Haarlem 2 Julij. — S. C. Fiquelmont, Offerman, D. Ngawie 20 Augustus. — P. J. Eilbracht, Tiedeman, D. Goenong Kendoor 23 Augustus. — B. E. E. Ockerse, de Fiscat, D. Djocjocarta 7 Augustus. — J. L. F. Junghuhn, Koch, Z. Lembang 24 Augustus. — A. Deeleman, Tromp, D. Batavia 30 Augustus. — A. W. G. Walcheren, van der Jagt, Z. Batavia 30 Augustus. — L. M. M. C. Einthoven, de Vogel, D. Samarang 1 September. — A. M. S. Spiekerman van Weezenburg, Havinga, D. Djocjocarta 23 Augustus. — H. C. W. Struben, van Meeteren Brouwer, Z. Samarang 29 Augustus. — M. J. E. de Voogt, Molenbroek, Z. Toeban (Sadang) 30 Augustus.

Gehuwd:

D. F. A. Baudoin met J. E. C. de Harrignij Brouwer, Batavia 27 Augustus. — J. A. Johan en S. Gregorij, Batavia 2 September.

Overleden:

Mr. J. Hooijman, 74 j. Amsterdam 29 Junij. — P. W. C. Hansen, 3 j. Madioen 18 Augustus. — J. C. M. van Meeverden, 1 j. Batavia 18 Augustus. — B. E. E. Ockerse, de Fiscat, Djocjocarta 21 Augustus. — J. F. Helfrich, 8 m. Willem I 28 Augustus.

VERTREKKENDE PERSONEN.

C. A. Bensen. — E. Geluk en familie. — H. M. Leroux.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Sept. 6	Nederl. Ind.	Banks.	G. Schuit.	Samarang.
"	"	El Machlaar.	S. Osman b. Moh. Almaskatie.	Sambas.
" 7	Nederlandsche	Menado.	A. Couteron.	Rembang.
"	"	Drie Gezusters.	G. C. Visscher.	Batavia.
"	Nederl. Ind.	Al Rachmanie.	Hadjie Moh. Sedik.	Banjeremassing.
" 8	"	Krabbe.	Mardam.	Bezoekie.
"	Nederlandsche	Sophia Koning, der Nederlanden.	L. Klein.	Batavia.
"	"	Wilhelmina Clara.	D. Gaaf.	"
" 9	Balische	Fatahool Ragman.	Sech Ibrahim.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar.
Sept. 5	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoeng.	Bezoekie.
" 6	"	El Masshoor.	S. Awab b. Oemar Bahanan.	Sengk. v. Sumanap.
"	"	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia.
" 7	"	Bella.	Ngaidin.	Pasoeroean.
" 9	Nederlandsche	Wilhelmina.	J. F. Ihnen.	Manilla.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Engelsche	Swarthmore.	T. Lidbetter.	China.	Fraser Eaton & Co.
"	Colgrain.	D. Scott.	"	" " " "
"	Heroes of Alma.	J. Silk.	"	" " " "
Nederlandsche	Diligentia.	D. van Bentveld.	Onbepaald.	" " " "
"	Koning Willem II.	J. van Eyk Menkman.	"	" " " "
"	Sophia Koning, d. Nederlanden.	L. Klein.	Nederland.	" " " "
Engelsche	Janet Willes.	R. Wood.	Manilla.	Major Matzen & Co.
"	Emma.	Felz.	Onbepaald.	Adam & Co.
Nederl. Ind.	Hamadanij.	Mackenzie.	"	" " " "
Nederlandsche	Tweelingzusters.	W. P. Carst.	Nederland.	Ruyt Cramer & Co.
"	Bantam.	B. G. van den Bolck.	"	" " " "
"	Neerlandisch Indie.	Wagner.	Amsterdam.	Schimmelpenninck & Co.
"	Jacoba Helena.	Wilhelmi.	Nederland.	" " " "
"	Wilhelmina Clara.	de Graaff qq.	"	" " " "

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Al Rachmanie*, twee europ. militairen en een banneling. — Met het Nederl. schip *Sophia Koningin der Nederlanden*, Mevr. J. van Town met 5 kinderen. — Met het Nederl. schip *Wilhelmina Clara*, de heer W. Coste en familie.

Vertrokken Passagiers

Met de Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, de heeren J. Dupré Louce, J. A. van Hoven en H. E. Mackenzie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de schoenerbrik Saparoea; Gouv. stoom-advies-vaartuigen Tjipanas en Bennet; Gouv. stoom-sleper Kapitein van Or; de schepen Neerlandisch Indie, Jacoba Helena, Swarthmore, Cotgrain, Janet Willis, Heroes of Alma, Diligentia en Wilhelmina Clara; de barken Fatal Mañ, Hamadanij, Sajjan Maskoor, Djoe-moeroet, Tweelingzusters, Charlotta, Fathool Barie, Segaf, Koning Willem II, Emma, Djeulanie, Hoksing, Banks, El Machlaar, Menado, Drie Gezusters en Al. Rachmanie; de brikken Bantam en Jeannette Maria; de schoeners Virgo, Egmond, So-Ookdin, Hing Thai en Kiem Ingoen; de kotters Tedok en Krabbe.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

31 Aug. De Nederl. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Noor, van Bezoekie; de Nederl. bark *Jacoba*, gezagv. M. F. Schaap, van Batavia.

1 Sept. De Nederl. Ind. kottter *Krabbe*, gezagv. Mardam van Soerabaya.

VERTROKKEN.

2 Sept. De Ned. Ind. kottter *Krabbe*, gezagv. Mardam naar Bezoekie; de Ned. Ind. kottter *Paulina*, gezagv. Latip, naar Pamakassan.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

1 Sept. De Ned. Ind. schoener *Almashoor*, gezagv. Pa Sieman, naar Muntok, Riouw, Singapoer, Cheribon en Soerabaya.

5 Sept. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mifrejoel Moelook en Mansoer, de bark Atiat Toolbarie en de brik Salim.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 1den tot en met den 9den September 1857.

AANVOER.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. Ho Boenting, agent Gezagvoerder.

228 zakken gambier, 10 picols vruchten, 12 picols djepoon papier, 57 colliës koopmanschappen, Gezagvoerder; 12 kisten en balen onbekend, 5 vaten visch kuiten, 100 zakken coriander zaad, diverse Arabieren.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Banka*, gezagv. G. Schuit, agent Said Japar.

18 vaatjes boter, Gebr. Kocken; 3 kisten lijnwaden, Ruyt Cramer & Co; 17 kisten schilderijen, 1 kist lijnwaden, Van Eck & Co.

Van Batavia per het Nederl. schip *Menado*, gezagv. Couteron, agent W. Cores de Vries.

43 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 6 kisten zilverwerk, lampen en schilderijen, Asschenbergh & Co; 140 kisten wijn, 5 vaten en 10 osh. bier, 18 kisten manufacturen, McMillan Marten & Co; 44 vaatjes en $\frac{1}{2}$ pijp cognac, Mathieu & Co; 50 vaten meel, 23 kisten glaswaren, 6 kisten verl. leder, 6 kisten lijnwaden, Adam & Co; 3 kisten bitter, 1 kist ijzerwerk, 4 stuks rondhout, 6 kisten koper, W. Cores de Vries; 10 vaatjes boter, Holger van den Dungen; 100 ledige leggers, 100 picols ijzer, 125 vaten meel, 50 $\frac{1}{2}$ ledige leggers, 85 kisten cognac, 74 kisten wijn, 21 vaatjes koopmanschappen, 1 kist kleeding-stukken, P. Kervel & Co; 1 kist inh., 1 cassette, Greiner; 1 kist inh., 1 pendule, Quartéro.

Van Batavia per het Nederl. schip *Drie Gezusters*, gezagv. G. C. Visscher, agenten McMillan Marten & Co. 5 kisten bier, Schimmelpenninck & Co; 6 kisten manufacturen, 3 kistjes bitter, Davids; 26 kisten kramerijen, Mathieu & Co; 25 kisten bier, Gezagvoerder; 50,000 stuks goenie-zakken, 80 balen koffij-zakken, 2 vaatjes halve gulden stukken, N. H. M.

Van Banjeremassing per de Ned. Ind. bark *Alrachmanie*, gezagv. Hadjie Mohamat Sidik, agent Gezagvoerder.

1649 bossen bindrotting, 19,000 stuks kadjangmatten, Djamalodien.

Van Sambas per de Ned. Ind. bark *Elmachlaar*, gezagv. Sech Osman bin Mohamat Almaskatie, agent Gezagvoerder.

40,000 stuks pinangnoten, Gezagvoerder.

Van Batavia per het Ned. schip *Wilhelmina en Clara*, gezagv. D. Gaaf, agenten Schimmelpenninck & Co.

50,000 stuks holl. goenie-zakken, 15 picols garen, N. H. M.

Van Grissee per de Ned. Ind. bark *Fathool Rachman*, gezagv. Sech Ibrahim, agent Gezagvoerder.

3000 stuks inh. stroolappen, Gezagvoerder en eenige goederen, bestemd voor Balie.

UITVOER.

Naar Manilla per het Ned. schip *Wilhelmina*, gezagv. J. F. Ihnen.

101 $\frac{3}{4}$ picols rotting, 10500 picols rijst, 500 stuks kadjang matten, McMillan Marten & Co.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *Elmashoor*, gezagv. Sech Awab Bahannan.

28 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, Sech Salim Bahabadjie.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol Nominaal.

KOFFIJ per picol f 36 $\frac{1}{2}$.

RIJST (GANGA) per kofjang f 130 à f 140.—

Id. (WITTE) " " f 155 à f 170.—

KORNUIDEN per 100 st. f 300 à f 500.—

ARAK per legger. f 110.—

OLIE (KLAPPER) per picol f 35.—

OLIE (KATJANG) " " f 18.—

KADJANG MATTEN f 8 à f 9.—

ROTTING f 8 à f 9.—

WISSELSKOERS 106 %

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 13den September, des morgens ten half 9 ure. Da. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 18den September, des morgens ten half 9 ure.